

Sąd cywilny wstrzymał cięcia w Puszczy Białowieskiej!

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział IV Cywilny, zakazał Skarbowi Państwa - Nadleśnictwom Białowieża, Browsk i Hajnówka wycinki drzew. To reakcja na kolejną dewastację przyrody Puszczy w związku z realizacją aneksów do Planu Urządzenia Lasu. Sąd uznał, że działania leśników stanowią zagrożenie dla gatunków objętych Planem Zadań Ochronnych i chronionych w ramach obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska. Zakaz cięć obejmuje m.in. siedliska dzięcioła białogrzbietego, dzięcioła trójpalczastego, sóweczki oraz włośchatki, chrząszczy związanych z zamierającymi i martwymi drzewami a także m.in. starodrzewy.

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział IV Cywilny, zakazał Skarbowi Państwa - Nadleśnictwom Białowieża, Browsk i Hajnówka wycinki drzew. To reakcja na kolejną dewastację przyrody Puszczy w związku z realizacją aneksów do Planu Urządzenia Lasu. Sąd uznał, że działania leśników stanowią zagrożenie dla gatunków objętych Planem Zadań Ochronnych i chronionych w ramach obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska. Zakaz cięć obejmuje m.in. siedliska dzięcioła białogrzbietego, dzięcioła trójpalczastego, sóweczki oraz włośchatki, chrząszczy związanych z zamierającymi i martwymi drzewami a także m.in. starodrzewy.

Decyzja Sądu jest wynikiem złożenia na początku listopada br. przez Pracownię na rzecz Wszystkich Istot wniosku o zabezpieczenie powództwa, tj. o zakazanie podejmowania w przyszłości wycinki drzew w Puszczy Białowieskiej. Zabezpieczenie uzyskano w ramach procesu, który toczy się z powództwa cywilnego Pracowni przeciwko Skarbowi Państwa-Lasom Państwowym od grudnia 2017 r. Pozew dotyczy **zaniechania naruszenia środowiska, podjęcia środków zapobiegawczych i przywrócenia stanu zgodnego z prawem** (art. 323 ustawy o ochronie środowiska) w związku z masową i dewastacyjną wycinką Puszczy Białowieskiej w 2017 r. W sprawie zostały wykorzystane m.in. dane przedstawiające rozmieszczenie cennych gatunków zebrane przez lub na prośbę Fundacji Dzika Polska.

Przypomnijmy, że po wyroku TSUE z 2018 r. wskazującym, że cięcia w Puszczy Białowieskiej były nielegalne, Lasy Państwowe i resort środowiska podjęły kolejne decyzje o surowcowej eksploatacji Puszczy, wprowadzając aneksy dla nadleśnictwa Białowieża i Browsk. Leśnicy rozpoczęli cięcia przewidziane w aneksach w październiku br. Jak dowodzą materiały z terenu, prace prowadzono sprzecznie z obowiązującym prawem, czyli Planem Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska.

To ogromny sukces i kluczowa dla ochrony Puszczy Białowieskiej decyzja. Sąd dostrzegł zagrożenia jakie niosą dla przyrody podpisane w 2021 r. aneksy i zabezpieczył Puszcę Białowieską przed dalszą dewastacją - mówi Radosław Ślusarczyk z Pracowni na rzecz Wszystkich Istot.

Po decyzji Sądu Pracownia skierowała do pełnomocnika Lasów Państwowych wezwanie do niezwłocznego zaprzestania wycinki oraz niepodejmowania wycinki w przyszłości.

Dalsze prowadzenie wycinek na siedliskach i miejscach występowania chronionych gatunków będzie ewidentnym lekceważeniem wymiaru sprawiedliwości przez Lasy

Państwowe. Dołożymy wszelkich starań, by patrzeć leśnikom na ręce – dodaje Ślusarczyk.

Puszcza Białowieska stanowi wyjątkowy przykład trwania naturalnych procesów ekologicznych i biologicznych. Obejmuje najbardziej reprezentatywne i najważniejsze dla ochrony różnorodności biologicznej naturalne siedliska. To właśnie z uwagi na te wyjątkowe wśród innych lasów w Polsce cechy została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Wprowadzenie zakazu wycinek jest pilne, ponieważ leśnicy zamierzają ciąć m.in. w prawie stuletnim, naturalnie się odnawiającym siedlisku ze starymi dębami i grabami (wydzielenie 178 w Nadleśnictwie Browsk). Po wielkoskalowej wycince leśnicy mają wprowadzić tu sztuczne nasadzenia, a cały teren tak powstałej plantacji ogrodzić.

Konflikt pomiędzy potrzebami i wymogami ochrony Puszczy Białowieskiej a działaniami Lasów Państwowych jest ogromny.

Zakaz cięć w Puszczy Białowieskiej nałożony na Lasy Państwowe pokazuje, że nie są one kompetentne do zarządzania tym wyjątkowym lasem. Leśnicy postrzegają to miejsce przez pryzmat surowca i kubików drewna do pozyskania, tymczasem Puszcza Białowieska jest unikatowa i tylko objęcie całej jej powierzchni parkiem narodowym zapewni temu miejscu należyłą ochronę – mówi Radosław Ślusarczyk z Pracowni na rzecz Wszystkich Istot.

Historia konfliktu i działań na rzecz ochrony Puszczy Białowieskiej:

- W 2016 r. Minister Jan Szyszko pomimo protestów środowiska naukowego i przyrodniczego podpisał aneks dla Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Białowieża, zwiększając skalę wycinek do 188 tys. m³.
- W 2017 r. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych podpisał decyzję nr 51, która zezwala leśnikom na wycinki chronionych dotychczas drzewostanów ponadstuletnich w całej Puszczy Białowieskiej.
- W grudniu 2017 r. Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, wobec braku możliwości zaskarżenia wycinek w Puszczy na drodze administracyjnej, złożyła pozew cywilny przeciwko Skarbowi Państwa: PGL LP, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Nadleśnictwu Białowieża, Nadleśnictwu Browsk, Nadleśnictwu Hajnówka domagając się **zaniechania naruszenia środowiska, podjęcia środków zapobiegawczych i przywrócenia stanu zgodnego z prawem** (art. 323 ustawy o ochronie środowiska). Postępowanie jest w toku.
- W latach 2016-2018 trwały masowe wycinki drzew w Puszczy Białowieskiej. Po raz pierwszy w historii użyto ciężkich maszyn – harwesterów. Leśnicy wycięli prawie 200 tys. m³ drzew, z czego połowę w najcenniejszych fragmentach Puszczy – drzewostanach ponadstuletnich.
- Po złożeniu skargi do Komisji Europejskiej przez organizacje przyrodnicze, w tym m.in. Pracownię, w kwietniu 2018 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że wycinki są bezprawne. Resort środowiska wstrzymał cięcia, by uniknąć wielomilionowych kar.

- W marcu 2021 r. minister Edward Siarka podpisał aneksy dla Nadleśnictw Białowieża i Browsk, w których przewidziano kolejne eksploatacyjne cięcia Puszczy.
- W październiku 2021 r. leśnicy rozpoczęli realizację aneksów, naruszając ustalenia Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska.
- W ramach toczącego się procesu cywilnego, w dniu 4 listopada 2021 r., Pracownia złożyła wniosek o zabezpieczenie powództwa w postaci zakazu cięć w najcenniejszych fragmentach Puszczy.
- W dniu 8 listopada 2021 r. Sąd przychylił się do wniosku Pracowni i wstrzymał wycinki drzew.

Kontakt:

Radosław Ślusarczyk, Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, tel. 660 538 329; e-mail: suchy@pracownia.org.pl